

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ

На сучасному етапі розвитку вітчизняна галузь туризму постійно модернізується видозмінюється під масою новітніх змін геополітичних процесів які відбуваються як в країні так і в усьому світі. Український ринок туризму постійно розвивається і має ряд нових можливостей щодо постійного розвитку формування туристичного потенціалу. Цьому є і взята стратегія розвитку Туризму в країні. Уряд схвалив Стратегію розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Документ розроблено з метою створення умов для забезпечення прискореного розвитку сфери туризму і курортів, перетворення її у високоефективну, інтегровану у світовий ринок галузь [2].

Аналізуючи ряд регіонів України слід відмітити, що деякі території використовують не весь ресурсний блок для формування туристичного потенціалу. Слід підкреслити, що актуальність теми дослідження визначена необхідністю виконання теоретично обґрунтованих та прикладних розробок, які забезпечують створення концепції ефективного просування туристського продукту в регіонах.

Теоретико-методичну основу дослідження даної тематики склали праці вітчизняних та іноземних авторів таких як: Александрова А.Ю., Биржакова М.Б., Боголюбова В.С., Нестерчук І.К., Любіцева О.О., Пилявський В.П., Махошин С.А., Айзард У., Дж. Хокінс та ін. Питаннями щодо розробки та просування туристського продукту, створення брендів та формування атракцій та дестинацій займаються такі видатні науковці як: Котлер Ф., Рейна І., Хаффа Д., Алексєєва В., Гудзинський С., Арнаутов В. та ін. Але не дивлячись на такі численні дослідження залишається ще досить багато невирішених на достатньому рівні питань щодо створення та просування туристського продукту який сформовано на основі концептуальних туристсько-рекреаційних атракцій для територій де ще є багато невикористаної ресурсної бази.

Головною метою стало розроблення та обґрунтування класифікації туристських ресурсів з метою виявлення і формування концептуального туристського продукту на територіях з неповною використаною ресурсною базою.

Атракція (від лат. *attrahere* – привабливість) – розвага, що є елементом туристичного продукту. Для розваги туристів і мандрівників можуть використовуватися природні ресурси (пляжі, водні простори, гори тощо), культурно-історичні ресурси (історичні місця, міста, музеї, театри), рекреаційні ресурси (національні парки, заповідники, курорти тощо), найважливіші культурні події (карнавали в Латинській Америці, спортивні заходи, фестивалі мистецтв, щорічні виставки тощо), специфічний інтерес (шопінги, казино тощо) [1]. Але існують території де є невикористана ресурсна база для туристської діяльності або її практична відсутність. Тому необхідно задіювати всю ресурсну базу даної місцевості.

Туристсько-рекреаційний атрактор розглядається як комплекс об'єктів, які відносяться до допоміжних ресурсів, які суттєво зміцнюють туристсько-рекреаційний потенціал територій, яка створюються вперше, або недосить приваблива, в основі створення якої лежить інновація, що має концепцію творчої ідеї предмету або технології. Тобто розглядається атракція яка створена штучно людиною або трансформовані людиною об'єкти для туристського показу туристам. По своїм якостям та функціональному призначенню такий туристсько-рекреаційний атрактор є досить пізнавальним, навчальним, рекреаційним, розважливим, створений людиною цілеспрямовано для приваблення туристів на дослідженій території.

В силу розміщення того чи іншого регіону країни його туристична привабливість досить різниться в залежності від географічного розташування. Тому ми пропонуємо класифікацію ресурсів території (ресурсну базу), яку слід використовувати при розробці та формуванні концептуального туристсько-рекреаційного атрактора (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація ресурсів території (ресурсна база)

Складова ресурсу	Ресурс	Напрямок використання
Земельні ділянки, площадки, пустирі, дороги, яр, граби, тротуар, прибудинкові території та ін.	Земля	Використання: баз даних невикористаних територій, пам'ятники, парки, специфіка ґрунту
Озера, річки, гори, ґрунт, рослини, тварини, роза вітрів та ін.	Природа	Використання при озелененні, догляд за рослинами
Кордон його перетин, назва міст, селищ, адміністративно одиниця, площа та ін.	Простір, межі	Межі між державами створено та охороняються а між регіонами відсутні, тому їх візуалізація допоможе запам'ятати регіон або район
Правила, закони, стандарти, сигнали, знижки, процеси, порушення, штрафи та ін.	Норми	Пам'ятки для туристів, правила культури
Виробництво, торгівля, обслуговування, навчання та ін.	Діяльність	Самостійне виробництво музичних інструментів, фортепіано, флейт, балалайок та ін.
Податки, скидки, надбавки, цільові програми, гранти, дотації, субсидії, субвенції, цільові програми та ін.	Гроші	Власна валюта для розрахунку за сувеніри, їжу та ін.

Продовження табл. 1

Право, свобода, порядок, рівність, безпека, ідеологія, визнання, повага, відкриття, лояльність та ін.	Цінності	Вільне володіння інформацією за допомогою Інтернет
Мова, релігія, мистецтво, навчання, освіта, література, музика, звички, традиції, звичаї та ін.	Культура	Галереї, музеї, народна творчість
Жителі, герої, жінки, чоловіки, діти, люди похилого віку, співаки, професіонали, співаки, друзі та ін.	Люди	Інформація про лікарів, лікарів, передається на слуху
Факти, історія, легенда, документи, ювілеї, свята, періоди, епохи, місяці та ін.	Події	Костюмоване шоу, фестиваль та ін.
Загальний транспорт, машини, метро, поїзди, літаки, гелікоптери, підвали, перони, аеропорти, вокзали та ін.	Транспорт	Використання прокату велосипедів, повітряних куль, лодок та ін.
Споруди, жили приміщення, пам'ятники, гаражі, ангари, перони, аеропорти, вокзали	Споруди	Специфічне оформлення споруд, мостів, парків, балконів, вивіски та ін.

Отже, запропонована розширена класифікація ресурсів території (ресурсна база) яка може бути рекомендована. Дана класифікація враховує скриті ресурси, відмінності міст, сіл, та ін., виграшні сторони при розробці концептуального туристичного продукту.

Література

1. Федорченко В.К. Педагогіка туризму / В.К. Федорченко // Видавничий дім "Слово", 2004. – 296 с.
2. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249826501>.
3. Леонтьєва Ю. Ю. Оцінка ресурсів категорії "атракція" регіональних дестинацій України / Ю. Ю. Леонтьєва // Економіка і регіон. – 2009. – №3 (22). – С. 20-25.
4. Любіцева О. О., Третьяков О. В. Типізація дестинацій / О.О. Любіцева, О.В. Третьяков // Географія та туризм : зб. наук. пр. – К., 2012. – Вип. 17. – С. 3-9.
5. Головчан А. І. Методика оцінки ефективності функціонування туристичних дестинацій в Україні / А. І. Головчан // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ (серія «Економічні науки») : зб. наук. пр. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2010. – Вип. IV (40). – С. 131-137.